

Tečaj za osposobljavanje za primjenu Pravilnika III. ciklus:
Pravilnik u informacijskim sustavima
CSSU webinar 23.11.2020.

Objekti kulture i prirodne baštine

Jelena Balog Vojak
Hrvatski povijesni muzej

Sadržaj

- Uvod
- Odnos Pravilnika i informacijskih sustava - aplikacijski profili
- Analiza Pravilnika
- Informacijski sustavi i muzeji
- Primjeri
- Zaključak

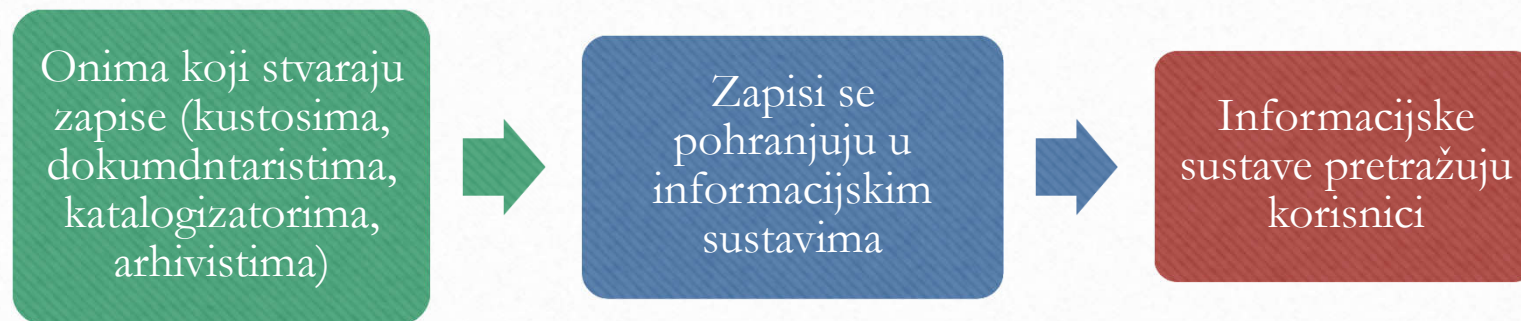
Uvod

Pravilnik je

- **alat** za obradu građe u knjižnicama, arhivima i muzejima
- daje **upute** kako oblikovati podatke propisane pravilnikom o dokumentaciji
- **nadogradnja** *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi*
- uvažava različitosti pojedinih struka

Pravilnik nije

- nije podzakonski akt
- nije u koliziji s pravilnikom o vođenju dokumentacije
- ne zahtijeva trenutnu izmjenu svih postojećih zapisa u bilo kojem informacijskom sustavu za obradu građe
- nije informacijski sustav za obradu građe

Kome je namijenjen Pravilnik

Zašto KAM?

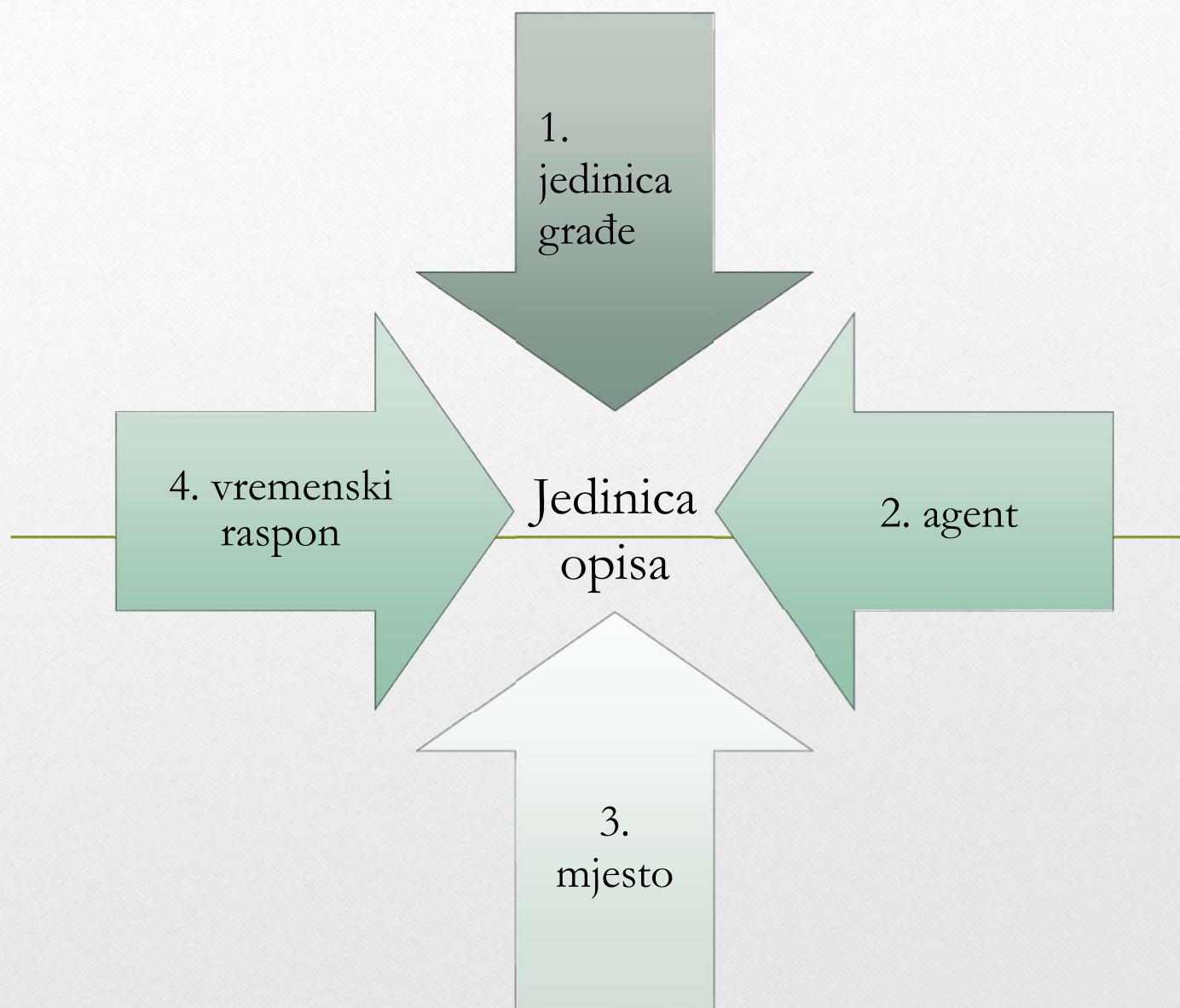
- jedinstven pristup obradi građe u svim baštinskim ustanovama, ovisno o tipu građe, a ne mjestu čuvanja
- koristiti standardizirani opis
- specijalizirane ustanove ili zbirke mogu prema potrebi kombinirati *Pravilnik* s drugim odgovarajućim smjernicama i standardima za opis građe koji nisu protivni odredbama *Pravilnika*

Muzejski predmeti vs. Kulturni / prirodni objekti

- *muzejska građa* su sva civilizacijska, kulturna materijalna i nematerijalna dobra i dijelovi prirode u muzeju koja su dio nacionalne i općeljudske baštine
- *muzejski predmet* je inventarizirani predmet koji je nakon istraživanja i obrade prepoznat kao predmet civilizacijskoga, kulturnoga, prirodnoga i povijesnoga značenja

(prema Zakonu o muzejima, NN 61/18)

- objekti kulturne i prirodne baštine: pojam korišten za potrebe Pravilnika

kako opisujemo

- ☐ odabir pravila prema vrsti građe koju obrađujemo
- ☐ ujednačena pravila za obradu istovrsne građe
- ☐ početak izgradnje pojmovnika

Aspekti

- **djelo:** intelektualni ili umjetnički sadržaj jedinice građe (stvaratelj, predmet, područje) – Vinodolski zakon
- **izraz:** skup određenih vizualnih, zvučnih, gestualnih ili drugih znakova koji, kombinirani u cjeline poput rečenica, odlomaka, oblika, melodija ili pokreta, prenose intelektualni ili umjetnički sadržaj jedinice građe (oblik sadržaja, jezik sadržaja) – tekst Vinodolskog zakona na suvremenom hrvatskom jeziku
- **pojavni oblik:** skup svih materijalnih objekata koji posreduju isti intelektualni ili umjetnički sadržaj i proizvedeni su iz istog izvornog unosa. Obuhvaća skupove objekata nastale industrijskom proizvodnjom, ali i unikatne materijalne objekte nastale obrtničkim ili umjetničkim proizvodnim procesom (stvarni prikaz, identifikacija, materijalni opis)
- **primjerak:** Svaki pojedinačni fizički objekt koji posreduje određeni intelektualni ili umjetnički sadržaj i proizveden je kao dio skupa identičnih fizičkih objekata (stvarni prikaz, identifikacija, materijalni opis, dostupnost, vremenski ciklus)

Što je novo od prošli put?

- Promjene u uvodnom dijelu Pravilnika
- Više ne govorimo o opsegu jedinice građe nego o razini opisa djela: skupno, pojedinačno, sastavno, zbirno

Što je novo od prošli put?

Podjela jedinice građe na:

- Prirodni objekt
- Kulturni objekt
- Arhivsko gradivo
- Publikacije

Aspekti u muzejskoj praksi

- predmeti u muzejima često su unikatni: objedinjuju sva četiri aspekta jedinice građe
- industrijski proizvod **može se** razdijeliti na različite aspekte
- nije potrebno svaki muzejski predmet opisivati ponovo. KAM nudi mogućnost razlikovanja opisa djela / izraza / pojavnog oblika / primjerka ako je važno za jedinicu građe ili korisnika

Poglavlja

-
- Predgovor
 - Uvodna poglavlja
 - 1 Stvarni prikaz jedinice građe
 - 2 Identifikacija jedinice građe
 - 3 Tematika i sadržaj jedinice građe
 - 4 Materijalni opis jedinice građe
 - 6 Dostupnost i uporaba jedinice građe
 - 7 Vremenski ciklus jedinice građe
 - 8 Identifikacija i opis agenta
 - 9 Identifikacija i opis mjesta
 - 10 Identifikacija i opis vremenskog raspona
 - 11 Odnosi između jedinica građe
 - 12 Odnosi između jedinice građe i agenta
 - 13 Drugi odnosi među jedinicama opisa
 - Dodaci
 - Pojmovnik

Struktura elemenata

Svaki element sastoji se od:

- definicije
- domene (na koji aspekt se odnosi)
- primjenjivosti (za koju vrstu građe, oblik sadržaja, vrstu medija, način nastanka)
- obveznosti (obvezno, obvezno kada je primjenjivo, obvezno kada je dostupno, obvezno za određenu vrstu građe, nije obvezno)
- ponovljivosti (ponovljivi, nije ponovljivo)

Odnos Pravilnika
i informacijskih
sustava -
aplikacijski profili

Aplikacijski profil

Aplikacijski profil = elementi podataka iz jednog ili više standarda, kombiniranih i optimiziranih za određenu lokalnu aplikaciju

Za muzejsku zajednicu, aplikacijski profil trebao bi se temeljiti na elementima opisa propisanih *Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi* i potrebama pojedine vrste muzeja

Trebamo li
odmah
izraditi
aplikacijski
profil?

Aplikacijski profili
mogu unaprijediti
rad u obradi građe

Pravila se mogu
primjenjivati u
postojećim
sustavima

2.6 Usvojena pristupnica za djelo	
2.7 Usvojeni naslov djela	Naslov
2.8 Vrsta usvojenog naslova djela	Vrsta naslova
2.9 Dodatno obilježje djela	
2.11 Varijantna pristupnica za djelo	
2.12 Varijantni naslov djela	Naslov
2.13 Vrsta varijantnog naslova djela	Vrsta naslova
2.15 Napomena o identifikaciji djela	
2.16 Identifikator izraza	Inventarna oznaka
2.17 Usvojena pristupnica za izraz	
2.20 Napomena o identifikaciji izraza	
2.21 Identifikator pojavnog oblika	
2.22 Usvojena pristupnica za pojavni oblik	
2.23 Dodatno obilježje pojavnog oblika	
2.25 Varijantna pristupnica za pojavni oblik	
2.26 Napomena o identifikaciji pojavnog oblika	
2.27 Identifikator primjerka	Inventarna oznaka
2.28 Napomena o identifikaciji primjerka	
3 Tematika i sadržaj jedinice građe	Tema (opći pojam)
3.1 Opis sadržaja	Opis predmeta
3.3 Predmet	Tema (opći pojam)
3.4 Napomena o predmetu	

Analiza pravilnika

- Vrsta jedinice građe: kulturni objekt
 - Razina opisa: skupna / zbirna / pojedinačna
 - Aspekt opisa: djelo, izraz, pojavni oblik, primjerak
- Vrsta jedinice građe: prirodni objekt
 - Razina opisa: skupna / zbirna / pojedinačna
 - Aspekt opisa: pojavni oblik, primjerak

Filter za prirodne objekte

2 Identifikacija jedinice građe

- 2.1 Razina opisa
- 2.2 Naziv ili vrsta
- 2.27 Identifikator primjerka

4 Materijalni opis jedinice građe

- 4.1 Opseg
- 4.8 Materijal

6 Dostupnost i uporaba jedinice građe

- 6.4 Tehnički uvjeti pristupa
- 6.8 Uvjeti dostupnosti primjerka

7 Vremenski ciklus jedinice građe

- 7.6 Izložbe
- 7.7 Način nabave
- 7.8 Napomena o nabavi

Filter za kulturne objekte

1 Stvarni prikaz jedinice građe

- 1.1 Stvarni prikaz
- 1.5 Glavni stvarni naslov
- 1.22 Podatak o izdavanju, proizvodnji ili raspačavanju
- 1.23 Ime mjesta izdavanja, proizvodnje ili raspačavanja
- 1.25 Ime nakladnika, proizvođača ili raspačavatelja
- 1.27 Godina izdavanja, proizvodnje ili raspačavanja

2 Identifikacija jedinice građe

- 2.5 Identifikator djela
- 2.16 Identifikator izraza
- 2.21 Identifikator pojavnog oblika

4 Materijalni opis jedinice građe

- 4.5 Dimenzije

7 Vremenski ciklus jedinice građe

- 7.3 Dodatni natpisi i oznake
- 7.6 Izložbe
- 7.7 Način nabave

11 Odnosi između jedinica građe

- 11.2 Odnos cjeline i dijela djela

12 Odnosi između jedinice građe i agenta

- 12.1 Odnos djela i agenta
- 12.2 Odnos djela i stvaratelja

Stvarni prikaz jedinice građe (1)

- svi podaci koji se mogu prepisati s jedinice građe, a nastali su zajedno s jedinicom građe
- upisuju se u element **Natpisi i oznake** prema pravilniku o dokumentaciji
- služe identifikaciji jedinice građe – preuzimamo podatke za skupinu Identifikacija iz pravilnika:
- naslov, autor, mjesto i vrijeme nastanka
- ukoliko naslov nije dovoljno jasan, izrađujemo i usvojeni naslov (poglavlje 2.23 Usvojeni naslov pojavnog oblik

odnosi

odnos: objašnjenja ili oznake za vrstu odnosa i podataka o povezanoj jedinici opisa.

navode se:

odnos jedinice
građe i agenta

odnos cjeline i
dijela između
jedinica građe

odnos srodnosti
između različitih
identiteta istog
agenta

odnos istoznačnosti
usvojenog i
varijantnih oblika
imena

drugi odnosi mogu se navesti kad se smatraju značajnima za korisnike.

odnosi se navode na jedan ili više sljedećih načina:

u nestrukturiranom
obliku (kao napomena)

u strukturiranom obliku
(kao usvojena nadzirana
pristupnica ili citat)

u obliku identifikatora

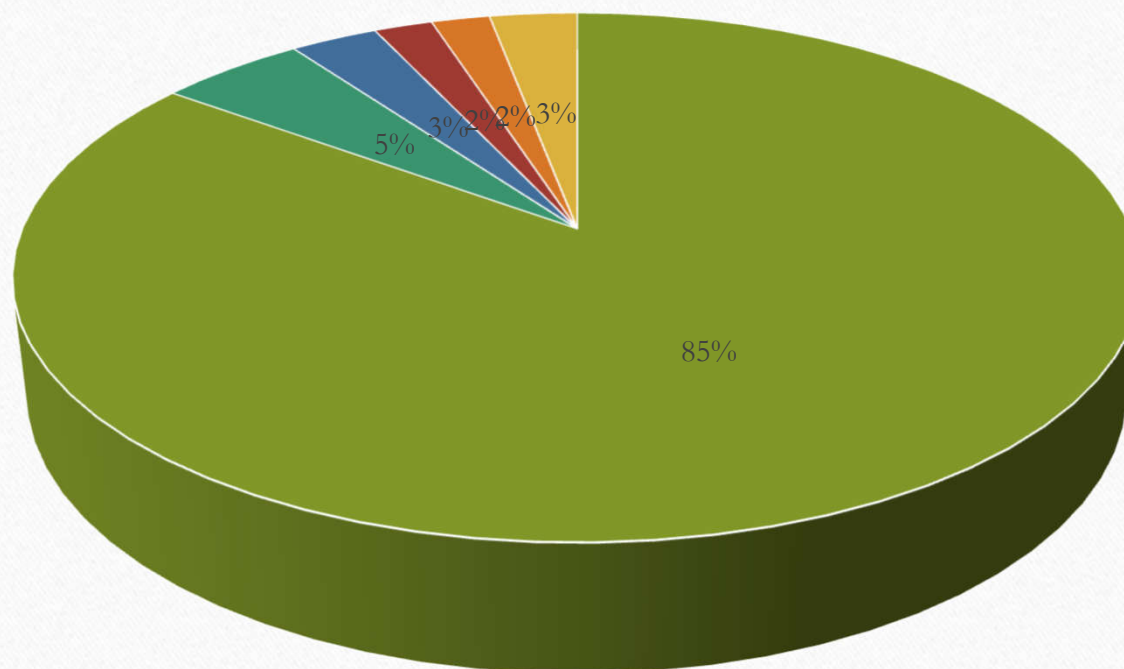
Muzejska zajednica u Hrvatskoj

6 vrsta muzeja: umjetnički,
arheološki, etnografski, tehnički,
povijesni, prirodoslovni

259 muzejskih institucija

Više različitih informacijskih
sustava za obradu građe (M++,
Ingigo, Galis,...)

Informacijski sustavi u muzejskoj zajednici (izvor podataka MDC)

■ M++ ■ Indigo ■ File Maker Pro ■ Modulor ++ ■ Galis ■ Ostalo

Zbirka mineralne parageneze rudnika Trepča/Stari Trg

Inventarna oznaka 600:ZAG; 4790:MP1 Stara oznaka Oznaka zbirke PST

Ime minerala/stijene PIRIT, ARSENOPIRIT, SFALERIT-marmatit, KALCIT, (Mn,Fe,Mg,Ca)-karbonat

Nalazište Trepča/Stari Trg, Kosovo

Opis druza, orijentirano srastanje pirita s arsenopiritom

GPS
koordinate

Dimenzije (masa) 13x6,5x6 cm

Broj primjeraka 1

Determinacija I; G

Redeterminacija

Determinirao Zebec, V.

Redeterminirao

Fotografija 4790.jpg

Podaci o obradi uzorka

Veza s drugim uzorcima

Literatura ZV 2012

Inventarni omot (prilozi) 27/24

Stanje uzorka/zaštita

Vrijednost

Način nabave Otkup

Sakupljač

Mjesto nabave 16. međunarodni sajam minerala u Tržiču, Slovenija, 13.-15.5.1988.

Prodavatelj/donator

Osoba odgovorna za otkup

Datum nabave 14.5.1988.

Cijena

Smještaj st.p.o.12/2

IZLOŽBA Izložba "Minerali rudnika Trepča", Bologna Mineral Show, 14-16.3.2003. Italija;
Izložba "Minerals of Trepča" - Mineralientage Munchen 27.-29.10.2017. Njemačka

NAPOMENA

Datum unosa 20.5.1988. Osoba

HPM-PMH-23697

Zbirka predmeta iz
svakodnevnog života

Ustanova: Hrvatski Povijesni Muzej, Zagreb (700:ZAG)

Vrsta / naziv

lepeza [opći naziv]; osobni predmet [opći naziv]

Naslov

Patriotska lepeza s portretima vladara i vojnih
zapovjednika [originalni naslov, hrvatski]

Izrada

Autor: neutvrđen
Mjesto: Beč
Vrijeme: 1914. - 1918. g.

Podaci o temi

Tema (opći pojam): Prvi svjetski rat

Opis:

Tema (opći pojam): militaria

Opis:

Vremenska: 20. st.

Opis:

Tema (opći pojam): patriotski predmet

Opis:

Tema (opći pojam): spomen predmet

Opis:

Tema (opći pojam): propaganda

Opis:

Tema (opći pojam): društveni život

Opis:

Tema (opći pojam): ples i zabava

Opis:

Stil / pravac

Opis predmeta:

Manji model s osamnaest rebara međusobno
povezanih sa svilenom trakicom: dva od javora, te
šesnaest od kartona sa 17 portreta u boji:
austro-ugarskog i njemačkog cara, prinčeva,
nadvojvoda i drugih visokih časnika s faksimilima
njihovih potpisa. Na prvom je rebu nalijepljen amblem
(papirnat biljeg) Službene ratne skrbi, državne
institucije preko koje se prodajom ratnih suvenira
prikupljao novac. Sedamnaest ličnosti prikazanih s
lijeva na desno su: general Karl von Pflanzer-Baltin,
general konjaništva Eduard von Böhm-Ermolli, admiral
Anton Haus, ministar rata general Alexander Krobatin,

nadvojvoda Josip, nadvojvoda Eugen, nadvojvoda
Karlo, prijestolonasljednik Vilim, car Franjo Josip I.,
car Vilim II., nadvojvoda Friedrich, nadvojvoda Josip
Ferdinand, vrhovni zapovjednik centralnih sila 1916.-
1918.g. maršal Hindenburg, maršal Conrad von
Hötzendorf, konjanički general Victor Dankl, maršal
Svetoazar pl. Borojević i general pješništva Hermann
Kusmanek von Burgneustädter. Djelomično oštećena
bez oznake proizvođača.

Lepeze (Heerführer-Fächer) su se kao ratni suvenir
izrađivale u dvije veličine. Manji model imao je 17, a
veći 14 portreta. Modeli su obavezno sadržavali
portrete oba cara, Franje Josipa I. i Vilima II., no kod
većeg su izostavljeni portreti njemačkih vojnih
zapovjednika.

U Hrvatskom povijesnom muzeju čuva se još jedna
lepeza HPM/PMH 25167, ista kao i gore opisana,
objavljena u Dadoh zlato za željezo, kat. br. VI/35.

Bibliografija:

R. Ivanuš, Stoljeće promjena, katalog izložbe, Zagreb:
Hrvatski povijesni muzej, 2000., str. 43, kat.br. 66.;
Dadoh zlato za željezo, 2011:533

Literatura:

T. Loidl, Andenken aus Eiserner Zeit: Patriotische
Abzeichen der österreichisch-ungarischen Monarchie
von 1914 bis 1918, Wien, 2004., str. 59, 202.

Lepeza s likovima vojnih časnika (17 portreta) i
njihovim potpisima. Kolorirano; rebra međusobno
povezana svilenom vrpcom

=====

Vrijeme: poč. 20.st.

Mjesto i majstor:

Literatura:

Stanje: vrhovi dvaju rebara oštećeni

Broj knjige:

Broj negativna: (m.š)

Materijali i tehnike

bakelit; rezbarjenje, javor; karton; knjigotisak u boji,
papir; svila; željezo

Mjere

dužina=16,6 cm

dužina=35 cm

Dijelovi i komponente:

Broj komada: 1

Broj komp.: 0

Opis:

Natpisi i oznake:

Reference

Vrsta / naziv

lepeza [opći naziv]; osobni predmet [opći naziv]

Naslov

Patriotska lepeza s portretima vladara i vojnih zapovjednika [originalni naslov, hrvatski]

Izrada

Autor: neutvrđen
Mjesto: Beč
Vrijeme: 1914. - 1918. g.

Podaci o temi

Tema (opći pojam): Prvi svjetski rat

Opis:

Tema (opći pojam): militaria

Opis:

Vremenska: 20. st.

Opis:

Tema (opći pojam): patriotski predmet

Opis:

nadvojvoda Josip, nadvojvoda Eugen, nadvojvoda Karlo, prijestolonasljednik Vilim, car Franjo Josip I., car Vilim II., nadvojvoda Friedrich, nadvojvoda Josip Ferdinand, vrhovni zapovjednik centralnih sila 1916.-1918.g. maršal Hindenburg, maršal Conrad von Hötzendorf, konjanički general Victor Dankl, maršal Svetozar pl. Borojević i general pješaštva Hermann Kusmanek von Burgneustädter. Djelomično oštećena bez oznake proizvođača.

Lepeze (Heerführer-Fächer) su se kao ratni suvenir izrađivale u dvije veličine. Manji model imao je 17, a veći 14 portreta. Modeli su obavezno sadržavali portrete oba cara, Franje Josipa I. i Vilima II., no kod većeg su izostavljeni portreti njemačkih vojnih zapovjednika.

U Hrvatskom povijesnom muzeju čuva se još jedna lepeza HPM/PMH 25167, ista kao i gore opisana, objavljena u Dadoh zlato za željezo, kat. br. VI/35.

Bibliografija:

R. Ivanuš, Stoljeće promjena, katalog izložbe, Zagreb: Hrvatski povijesni muzej, 2000., str. 43, kat.br. 66.; Dadoh zlato za željezo, 2011:533

Literatura:

T. Loidl, Andenken aus Eiserner Zeit: Patriotische Abzeichen der österreichisch-ungarischen Monarchie von 1914 bis 1918, Wien, 2004., str. 59, 202.

Osnovni podaci	Svi vezani podaci
----------------	-------------------

Vrsta / naziv:	pijuvačnica
Naslov:	Pijuvačnica
Izrada (kultura/vrijeme):	neutvrđen, 1870. g.
Razdoblje:	historicism
Lokalitet:	
Način / Istraživač / Vrijeme:	
Položaj:	
Kvadrant:	
Dubina:	
Stratigrafska jedinica:	
Materijali i Tehnike:	porculan, glaziranje
Ornament:	
Mjere:	otvor promjer = 22.5 cm; baza promjer = 21 cm; cjelina širina = 27 cm; cjelina visina = 13 cm
Nabava:	otkup, Bulaić, Vitomir Andrija, 2001.
Procjena:	0 HRK, (03.01.2020.)
Kategorija vrijednosti:	B (03.01.2020.)
Izložbe:	

Stanje:	dobro, 12.09.2017.
Sažetak:	
Smještaj:	jug S:1/KR-19
Reference:	
Knjiga izlaska:	
Opis predmeta:	trbušasta, s dva bočna otvora ukrašena reljefnim maskeronima; na 8 nožica od kojih je svaka druga volutasto savijena Materijal: porculan, bijeli Tehnika: glazirano Predmet(naziv/vrsta): Pijuvačnica Mjesto i majstor: bez oznake Vrijeme: 1870-80.g. Stanje:dobro
Inventarizacija:	Grbavac, Josip (odgovornost za unos podataka) Smetko, Andreja (odgovornost za predmet) 12.09.2017.

Inv. oznaka	HPM	34503
-------------	-----	-------

Zbirka predmeta iz svakodnevnog života

Osnovni podaci

Svi vezani podaci

Vrsta / naziv:	pljuvačnica
Naslov:	Pljuvačnica
Izrada (kultura/vrijeme):	neutvrđen, 1870. g.
Razdoblje:	historicism
Lokalitet:	
Način / Istraživač / Vrijeme:	
Položaj:	
Kvadrant:	
Dubina:	
Stratigrafska jedinica:	
Materijali i Tehnike:	porculan, glaziranje
Ornament:	
Mjere:	otvor promjer = 22.5 cm; baza promjer = 21 cm; cjelina širina = 27 cm; cjelina visina = 13 cm
Nabava:	otkup; Bulaić, Vitomir Andrija; 2001.
Procjena:	0 HRK, (03.01.2020.)
Kategorija vrijednosti:	B (03.01.2020.)
Izložbe:	

Stanje:	dobro, 12.09.2017.
Sažetak:	
Smještaj:	jug S:1/KR-19
Reference:	
Knjiga izlaska:	
Opis predmeta:	trbušasta, s dva bočna otvora ukrašena reljefnim maskeronima; na 8 nožica od kojih je svaka druga volutasto savijena Materijal: porculan, bijeli Tehnika: glazirano Predmet(naziv/vrsta): Pljuvačnica Mjesto i majstor: bez oznake Vrijeme: 1870-80.g. Stanje:dobro
Inventarizacija:	Grbavac, Josip (odgovornost za unos podataka) Smetko, Andreja (odgovornost za predmet) 12.09.2017.

Muzej grada Koprivnice

Naslov	Čup - štubljak
Naziv	čup, književni naziv • štubljak, dijalektalni naziv
Inventarna oznaka	1933
Baza	Fundus
Zbirka	Zbirka rukotvorstva i (tradicijskih) obrta
Materijal tehnika	keramika: pocakljena lončarija, ručni rad, lončar • keramika: glina, bojanje • keramika: glina, nožno lončarsko kolo • keramika: glina, pečenje
Mjera	cjelina, v: 230 mm • grlo, pr: 115 mm • trbuh, pr: 150 mm
Fizicki opis	Čup za mlijeko sa suženim vratom i proširenjem kod grla koji završava sa prstenastim rubom, trbušast sa polu okruglom drškom. Pocakljen sjajnom caklinom smeđe boje. Dobro sačuvan.
Sadržaj	lončarstvo
Dijelovi predmeta	cjelina
Broj dijelova	1
Broj komada	1
Nalazište	Koprivnica
Stalni smještaj	čuvaonica
Privremeni smještaj	Danica
Vrsta privremenog smještaja	pospremljeno
Oblik nabave	otkup
Izvor nabave	Ratko Mohenski
Mjesto nabave	Koprivnica
Nabavna cijena	4 DIN
Način prikupljanja	otkup
Datum prikupljanja	18.4.1972.
Sakupljač	Horvatić, Franjo

Tehnički muzej Nikola Tesla

PRIKAZ IZ INVENTARNE KNJIGE		TMNT;0002342	
Inventarna oznaka:	TMNT;0002342	Ulazni broj:	/2884/
Predmet:	model toplinskog stroja		
Predmet - dodatno:			
Naslov:	Model poljskog topa (topništvo francuskog maršala Gribeauvala, 1765)		
Naslov - dodatno:			
Vrsta:	-	Zbirka:	Modeli toplinskih strojeva "Kolin"
Vrijeme nast./Datacija:	1985.-1995.	Mjesto nastanka:	Hrvatska, Zagreb
Klasifikacija:	6 - 62 - 621 - 621.1		
Autori:	Ivo Koln		
Materijali:	drvo, obojeni metal	Tehnike:	ručna izrada
Mjere:	30,5 x 12,5 x 16,5 cm 0,25 kg		
Signatura:			
Natpis/Oznake:			
Sadržaj:	Maršal Gribeauval, koji je preustrojio cjelokupno francusko topništvo, rođen je 4. prosinca 1715. točno na Dan svete Barbare, zaštitnice topništva. Gribeauval je studijski prišao problemu pa je najprije napravio cjelovitu seriju topova u četvrtini naravne veličine. Poslije je država od njegove udovice otkupila te modele za vojni muzej u Parizu, gdje su i danas izloženi. Gribeauvalov sustav prihvaćen je 1765. iako ne bez otpora vojnih vrhova, koji su zagovarali stari Valliereov sustav, iako je bio glomazan i nespretan. Gribeauval je najprije razdvojio teške opadne topove od poljskih topova, koji moraju biti brzi i pokretni. Reforma je sporo napredovala sve do Francuske revolucije 1789. kada je Gribeauval umro. Njegovi novi topovi mogli su se brzo premještati s jednog mjesta na drugo, vučeni konjima u kasu. Napoleon Bonaparte prvi je uočio tu prednost pa je napisao: "Topništvo je s konjima izvanredno jer se najprije pokreće prema onim točkama gdje je najpogodnije razmjestiti baterije topova." Tako je Gribeauval mehanički usavršio topništvo, Napoleon ga je praktički primijenio, a talijanski termodinamičar Count de St. Robert zasnovao teoriju topova, kao posebnog oblika toplinskih strojeva. Gribeauval nije poboljšao termodinamički proces unutar cijevi, njegov je prinos u organizaciji i tehničkim modifikacijama elemenata topa. Upotrijebio je znatno lakšu konstrukciju za vuču, poboljšao spojeve, povećao kotače, ujednačio dijelove i tako omogućio serijsku proizvodnju i zamjenu istrošenih elemenata. To je bila prva velika racionalizacija proizvodnje još prije početka industrijske ere u 18. stoljeću.		
Opis:	Maršal Gribeauval, koji je preustrojio cjelokupno francusko topništvo, rođen je 4. prosinca 1715. točno na Dan svete Barbare, zaštitnice topništva. Gribeauval je studijski prišao problemu pa je najprije napravio cjelovitu seriju topova u četvrtini naravne veličine. Poslije je država od njegove udovice otkupila te modele za vojni muzej u Parizu, gdje su i danas izloženi. Gribeauvalov sustav prihvaćen je 1765. iako ne bez otpora vojnih vrhova, koji su zagovarali stari Valliereov sustav, iako je bio glomazan i nespretan. Gribeauval je najprije razdvojio teške opadne topove od poljskih topova, koji moraju biti brzi i pokretni. Reforma je sporo napredovala sve do Francuske revolucije 1789. kada je Gribeauval umro. Njegovi novi topovi mogli su se brzo premještati s jednog mjesta na drugo, vučeni konjima u kasu. Napoleon Bonaparte prvi je uočio tu prednost pa je napisao: "Topništvo je s konjima izvanredno jer se najprije pokreće prema onim točkama gdje je najpogodnije razmjestiti baterije topova." Tako je Gribeauval mehanički usavršio topništvo, Napoleon ga je praktički primijenio, a talijanski termodinamičar Count de St. Robert zasnovao teoriju topova, kao posebnog oblika toplinskih strojeva.		

Zajednički elementi

- inventarna oznaka = identifikator djela
- dimenzije/mjere = mjere
- materijal i tehnike (osim prirodne)
- naslov (ime) = usvojeni naslov djela
- naziv = naziv ili vrsta
- opis = opis
- mjesto nastanka = mjesto
- vrijeme nastanka = vrijeme (vremenski raspon)
- stvaratelj = agent
- podaci o nabavi = nabava

Primjeri iz prakse

Primjer nadgrobna ploča

1 Stvarni prikaz jedinice građe

1.1 Stvarni prikaz (HIC SITV)S EST LV(CAS PRAESVL VENERABILIS) ZAGRA(B)IAE T(EMPLI LVXQVE DECVDQVE SACRI) QVIE PIETATE PA(RENS NVLLI VIRTUTE SECVNDVS) ACCEPTI M(ERITIS ASTRA PARATA SVIS) OBIIT AN(NO MDX KALENDIS OCTOBRIS)

1.5 Glavni stvarni naslov

1.23 Ime mjesta izdavanja, proizvodnje ili raspačavanja **Zagrabiae**

1.25 Ime nakladnika, proizvođača ili raspačavatelja

1.27 Godina izdavanja, proizvodnje ili raspačavanja **MDX (1510.)**

2 Identifikacija jedinice građe

2.1 Razina opisa: **pojedinačno djelo**

2.2 Naziv ili vrsta: **nadgrobna ploča**

2.5 Identifikator djela **HPM/PMH-6732**

2.6 Usvojena pristupnica za djelo

2.7 Usvojeni naslov djela: **Nadgrobna ploča biskupa Luke (ulomak)**

2.9 Dodatno obilježje djela

2.11 Varijantna pristupnica za djelo

2.12 Varijantni naslov djela

2.17 Usvojena pristupnica za izraz

2.22 Usvojena pristupnica za pojavni oblik

2.23 Dodatno obilježje pojavnog oblika

2.27 Identifikator primjerka

3 Tematika i sadržaj jedinice građe

3.3 Predmet: biskup Luka

3.5 Područje: kameni spomenik

3.9 Jezik sadržaja: latinski

3.13 Pismo sadržaja: latinica

4 Materijalni opis jedinice građe

4.1 Opseg: 3 ulomka

4.8 Materijal: vapnenačka breča

4.11 Tehnika: klesanje

4.24 Format datoteke

7 Vremenski ciklus jedinice građe

7.9 Konzervacija i restauracija

7.10 Plan sređivanja

7.11 Odabir, izlučivanje i rokovi čuvanja arhivskog gradiva

11 Odnosi između jedinica građe

11.24 Odnos cjeline i dijela pojavnog oblika: ulomak: ulomak nadgrobne ploče

M. Đ. ĐURIĆ - ZAGREB.

ZA RATAČU PRIPOMOĆ

Primjer dopisnice

1 Stvarni prikaz jedinice građe

1.1 Stvarni prikaz Litografički odio kr.zem.tiskare Zagreb Odbor zagrebačkih gospodja za ratnu pripomoć

1.4 Podatak o stvarnom naslovu

1.5 Glavni stvarni naslov Za ratnu pripomoć

1.11 Podatak o odgovornosti koji se odnosi na stvarni naslov M. D. Đurić

1.14 Podatak o izdanju

1.15 Oznaka izdanja

1.17 Dodatna oznaka izdanja

1.19 Podatak o odgovornosti koji se odnosi na izdanje

1.22 Podatak o izdavanju, proizvodnji ili raspačavanju

1.23 Ime mjesta izdavanja, proizvodnje ili raspačavanja Zagreb

1.25 Ime nakladnika, proizvođača ili raspačavatelja M. D. Đurić

1.27 Godina izdavanja, proizvodnje ili raspačavanja

1.34 Podatak o copyrightu

1.36 Podatak o nakladničkoj cjelini

1.37 Stvarni naslov nakladničke cjeline

1.39 Međunarodni standardni broj nakladničke cjeline

1.40 Numeracija nakladničke cjeline

2 Identifikacija jedinice građe

2.1 Razina opisa **sastavno djelo**

2.5 Identifikator djela **HPM/PMH-30636/20**

2.16 Identifikator izraza

2.21 Identifikator pojavnog oblika

4 Materijalni opis jedinice građe

4.5 Dimenzije **9 x 14 cm**

7 Vremenski ciklus jedinice građe

7.3 Dodatni natpisi i oznake

7.6 Izložbe **Secesija u Hrvatskoj; Dadoh zlato za željezo**

7.7 Način nabave **dar**

11 Odnosi između jedinica građe

11.2 Odnos cjeline i dijela djela **dio albuma**

12 Odnosi između jedinice građe i agenta

12.1 Odnos djela i agenta **naručilac: Odbor zagrebačkih gospođa za ratnu pripomoć**

12.2 Odnos djela i stvaratelja **autor: Milenko (Miljenko) Đurić (Gjurć)**

- 1 Stvarni prikaz jedinice građe
- 1.1 Stvarni prikaz **Amel Osman, sahib Ali aga. 1254.**
- 1.2 Napomena o stvarnom prikazu
- 1.3 Osnova za opis neomeđene ili višedijelne omeđene građe
- 1.4 Podatak o stvarnom naslovu
- 1.5 Glavni stvarni naslov
- 1.6 Usporedni stvarni naslov
- 1.7 Dodatak glavnom stvarnom naslovu
- 1.8 Usporedni dodatak glavnom stvarnom naslovu
- 1.9 Varijantni naslov
- 1.10 Napomena o stvarnom naslovu
- 1.11 Podatak o odgovornosti koji se odnosi na stvarni naslov
- 1.12 Usporedni podatak o odgovornosti koji se odnosi na stvarni naslov
- 1.13 Napomena o odgovornosti koja se odnosi stvarni naslov
- 1.14 Podatak o izdanju
- 1.15 Oznaka izdanja
- 1.16 Usporedna oznaka izdanja
- 1.17 Dodatna oznaka izdanja
- 1.18 Usporedna dodatna oznaka izdanja
- 1.19 Podatak o odgovornosti koji se odnosi na izdanje
- 1.20 Usporedni podatak o odgovornosti koji se odnosi na izdanje

- 1.21 Napomena o izdanju
- 1.22 Podatak o izdavanju, proizvodnji ili raspačavanju
- 1.23 Ime mjesta izdavanja, proizvodnje ili raspačavanja
- 1.24 Usporedno ime mjesta izdavanja, proizvodnje ili raspačavanja
- 1.25 Ime nakladnika, proizvođača ili raspačavatelja **Osman**
- 1.26 Usporedno ime nakladnika, proizvođača ili raspačavatelja
- 1.27 Godina izdavanja, proizvodnje ili raspačavanja **1254.**
- 1.28 Napomena o izdavanju, proizvodnji ili raspačavanju
- 1.29 Podatak o tiskanju ili izradi
- 1.30 Ime mjesta tiskanja ili izrade
- 1.31 Ime tiskara ili izrađivača
- 1.32 Godina tiskanja ili izrade
- 1.33 Napomena o tiskanju ili izradi
- 1.34 Podatak o copyrightu
- 1.35 Napomena o copyrightu
- 1.36 Podatak o nakladničkoj cjelini
- 1.37 Stvarni naslov nakladničke cjeline
- 1.38 Podatak o odgovornosti koji se odnosi na nakladničku cjelinu
- 1.39 Međunarodni standardni broj nakladničke cjeline
- 1.40 Numeracija nakladničke cjeline
- 1.41 Napomena o nakladničkoj cjelini

2 Identifikacija jedinice građe

2.1 Razina opisa pojedinačno djelo

2.2 Naziv ili vrsta jatagan

2.3 Medij

2.5 Identifikator djela HPM/PMH-284

2.6 Usvojena pristupnica za djelo

2.7 Usvojeni naslov djela Jatagan bjelosapac

2.8 Vrsta usvojenog naslova djela originalni naslov

2.9 Dodatno obilježje djela

2.11 Varijantna pristupnica za djelo

2.12 Varijantni naslov djela

2.13 Vrsta varijantnog naslova djela

2.15 Napomena o identifikaciji djela

2.16 Identifikator izraza

2.17 Usvojena pristupnica za izraz

2.20 Napomena o identifikaciji izraza

2.21 Identifikator pojavnog oblika

2.22 Usvojena pristupnica za pojavni oblik

2.23 Dodatno obilježje pojavnog oblika

2.25 Varijantna pristupnica za pojavni oblik

2.26 Napomena o identifikaciji pojavnog oblika

2.27 Identifikator primjerka

2.28 Napomena o identifikaciji primjerka

3 Tematika i sadržaj jedinice građe

3.1 Opis sadržaja

3.3 Predmet hladno oružje

3.4 Napomena o predmetu

3.5 Područje

3.6 Oblik ili žanr

3.7 Stil

3.8 Napomena o stilu

3.9 Jezik sadržaja arapski

3.10 Napomena o jeziku sadržaja

3.11 Jezik izvornika

3.12 Napomena o jeziku izvornika

3.13 Pismo sadržaja arapsko

3.14 Napomena o pismu sadržaja

3.15 Pismo izvornika

3.16 Napomena o pismu izvornika

3.23 Mjerilo

4 Materijalni opis jedinice građe

4.1 Opseg 1 komad

4.2 Napomena o opsegu

4.5 Dimenzije dužina 775 mm; sječivo: dužina 625 mm, širina 36 mm;

4.6 Napomena o dimenzijama

4.7 Masa 800 g

4.8 Materijal koralj; kositar; kost; srebro; željezo

4.9 Materijal podloge

4.10 Materijal nanosa

4.11 Tehnika rezbarenje, kovanje, tauširanje, brušenje

4.12 Napomena o materijalu i tehnici

4.13 Boja

4.14 Napomena o boji

4.18 Polaritet slike

4.21 Videoformat

4.23 Standard projekcije

4.24 Format datoteke

4.25 Veličina datoteke

4.26 Razlučivost slike

- 5.27 Vrsta kartografskih podataka
- 5.28 Vrsta objekta
- 5.29 Zbir objekata
- 5.30 Način snimanja
- 5.31 Napomena o načinu snimanja
- 5.32 Smjer brazde gramofonske ploče
- 5.33 Veličina brazde gramofonske ploče
- 5.34 Broj tragova vrpce
- 5.35 Konfiguracija traga vrpce
- 5.36 Broj zvučnih kanala
- 5.37 Sustav korekcije zvuka
- 5.38 Sustav smanjenja šuma
- 5.39 Brzina reprodukcije zvuka

6 Dostupnost i uporaba jedinice građe

6.4 Tehnički uvjeti pristupa

6.8 Uvjeti dostupnosti primjerka u skladu sa Zakonom o muzejima (NN 61/18) i Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju (NN 115/01)

7 Vremenski ciklus jedinice građe

7.1 Povod nastanka

7.2 Izvorno okruženje

7.3 Dodatni natpisi i oznake

7.4 Napomena o dodatnim natpisima i oznakama

7.5 Nagrade

7.6 Izložbe *Jatagani u Hrvatskom povijesnom muzeju, 2006.*

7.7 Način nabave *dar*

7.8 Napomena o nabavi *darovao sakupljač*

7.9 Konzervacija i restauracija

7.10 Plan sređivanja

7.11 Odabir, izlučivanje i rokovi čuvanja arhivskog gradiva

7.12 Dopune arhivskog gradiva

7.13 Učestalost neomeđene jedinice građe

7.14 Napomena o povijesti djela

7.15 Napomena o povijesti primjerka

11 Odnosi između jedinica građe

11.1 Odnos djela i djela

11.2 Odnos cjeline i dijela djela

11.6 Replika djela

12 Odnosi između jedinice građe i agenta

12.1 Odnos djela i agenta **vlasnik: Ali aga**

12.2 Odnos djela i stvaratelja **autor: Osman**

13 Drugi odnosi među jedinicama opisa

13.1 Odnos djela i mjesta **mjesto izrade: Bosna i Hercegovina / mjesto korištenja: Osmansko Carstvo**

13.2 Odnos izraza i mjesta

13.3 Odnos pojavnog oblika i mjesta

13.4 Odnos primjerka i mjesta

13.7 Odnos djela i vremenskog raspona **vjereme nastanka: 1254.**

13.8 Odnos izraza i vremenskog raspona

13.9 Odnos pojavnog oblika i vremenskog raspona

13.10 Odnos primjerka i vremenskog raspona

13.14 Napomena o odnosu djela i drugih jedinica opisa

13.15 Napomena o odnosu izraza i drugih jedinica opisa

13.16 Napomena o odnosu pojavnog oblika i drugih jedinica opisa

13.17 Napomena o odnosu primjerka i drugih jedinica opisa

Kulturni objekt / oblik sadržaja = tekst (Primjer kraljevska povlastica)

1 Stvarni prikaz jedinice građe

1.1 Stvarni prikaz **Nos Ferdinandus secundus divina favente clementia...**

1.2 Napomena o stvarnom prikazu

1.5 Glavni stvarni naslov

1.6 Usporedni stvarni naslov

1.7 Dodatak glavnom stvarnom naslovu

1.8 Usporedni dodatak glavnom stvarnom naslovu

1.9 Varijantni naslov

1.10 Napomena o stvarnom naslovu

1.11 Podatak o odgovornosti koji se odnosi na stvarni naslov

1.23 Ime mjesta izdavanja, proizvodnje ili raspačavanja **Regensburg**

1.27 Godina izdavanja, proizvodnje ili raspačavanja **1630.**

1.30 Ime mjesta tiskanja ili izrade **Regensburg**

1.31 Ime tiskara ili izrađivača **Ferdinand II**

1.32 Godina tiskanja ili izrade **1630.**

2 Identifikacija jedinice građe

- 2.16 Identifikator izraza
- 2.17 Usvojena pristupnica za izraz
- 2.20 Napomena o identifikaciji izraza
- 2.21 Identifikator pojavnog oblika
- 2.22 Usvojena pristupnica za pojavni oblik
- 2.23 Dodatno obilježje pojavnog oblika
- 2.25 Varijantna pristupnica za pojavni oblik
- 2.26 Napomena o identifikaciji pojavnog oblika
- 2.27 Identifikator primjerka
- 2.28 Napomena o identifikaciji primjerka
- 2.1 Razina opisa pojedinačno djelo

- 2.3 Medij pergament
- 2.5 Identifikator djela HPM/PMH-7439
- 2.6 Usvojena pristupnica za djelo
- 2.7 Usvojeni naslov djela Statuta Valachorum
- 2.8 Vrsta usvojenog naslova djela uobičajeni
- 2.9 Dodatno obilježje djela
- 2.11 Varijantna pristupnica za djelo
- 2.12 Varijantni naslov djela Vlaški statuti
- 2.13 Vrsta varijantnog naslova djela prijevod
- 2.15 Napomena o identifikaciji djela

3 Tematika i sadržaj jedinice građe

3.1 Opis sadržaja **Isprava kojom su Vlasi Varaždinskoga generalata dobili autonomiju, uređena je unutarnja uprava, sudstvo, imovinski odnosi i vojni poslovi.**

3.3 Predmet **Vlasi / vlaško pitanje / Vojna krajina**

3.4 Napomena o predmetu

3.5 Područje

3.6 Oblik ili žanr **povlastice / isprava**

3.7 Stil

3.8 Napomena o stilu

3.9 Jezik sadržaja **latinski**

3.10 Napomena o jeziku sadržaja

3.11 Jezik izvornika **latinski**

3.12 Napomena o jeziku izvornika

3.13 Pismo sadržaja **latinica**

3.14 Napomena o pismu sadržaja

3.15 Pismo izvornika **latinica**

3.16 Napomena o pismu izvornika

- 4 Materijalni opis jedinice građe
- 4.1 Opseg 16 listova
- 4.2 Napomena o opsegu
- 4.5 Dimenzije 31,5 x 24 cm
- 4.6 Napomena o dimenzijama
- 4.7 Masa
- 4.8 Materijal pergament, svila, baršun, papir, pečatni vosak
- 4.9 Materijal podloge
- 4.10 Materijal nanosa
- 4.11 Tehnika uvez; lijepljenje; rukopis, akvarel; utiskivanje
- 4.12 Napomena o materijalu i tehnici
- 4.13 Boja u boji
- 4.14 Napomena o boji
- 4.24 Format datoteke
- 4.25 Veličina datoteke
- 6 Dostupnost i uporaba jedinice građe
- 6.4 Tehnički uvjeti pristupa
- 6.8 Uvjeti dostupnosti primjerka u skladu sa Zakonom o muzejima (NN 61/18) i Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju (NN 115/01)

7 Vremenski ciklus jedinice građe

- 7.1 Povod nastanka **dodjela kraljevskih povlastica**
- 7.2 Izvorno okruženje
- 7.3 Dodatni natpisi i oznake
- 7.4 Napomena o dodatnim natpisima i oznakama
- 7.5 Nagrade
- 7.6 Izložbe
- **Nedostupna baština: Tajne čuvaonica Hrvatskog povijesnog muzeja, Hrvatski povijesni muzej, 2017.**
- **Povratak u Vojnu krajinu, Gradski muzej Varaždin, 2019.**
- 7.7 Način nabave **razmjena**
- 7.8 Napomena o nabavi
- 7.9 Konzervacija i restauracija **restaurirano 2011.**
- 7.10 Plan sređivanja
- 7.11 Odabir, izlučivanje i rokovi čuvanja arhivskog gradiva
- 7.12 Dopune arhivskog gradiva
- 7.13 Učestalost neomeđene jedinice građe
- 7.14 Napomena o povijesti djela
- 7.15 Napomena o povijesti primjerka

11 Odnosi između jedinica građe

- 11.2 Odnos cjeline i dijela djela
- 11.24 Odnos cjeline i dijela pojavnog oblika

12 Odnosi između jedinice građe i agenta

- 12.1 Odnos djela i agenta
- 12.2 Odnos djela i stvaratelja **vladar koji je dodijelio povlastice: Ferdinand II**

13 Drugi odnosi među jedinicama opisa

- 13.1 Odnos djela i mjesta: **mjesto nastanka: Regensburg**
- 13.2 Odnos izraza i mjesta
- 13.3 Odnos pojavnog oblika i mjesta
- 13.4 Odnos primjerka i mjesta
- 13.7 Odnos djela i vremenskog raspona **vrijeme nastanka: 1630.**
- 13.8 Odnos izraza i vremenskog raspona
- 13.9 Odnos pojavnog oblika i vremenskog raspona
- 13.10 Odnos primjerka i vremenskog raspona

Zaključno

Primjenjivost KAM pravilnika na različite informacijske sustave

Slični elementi za opis različitih vrsta građe

Aplikacijski profili – budućnost kvalitetnijeg opisa

Dodatak A: Referentni izvori podataka i nadzirani rječnici

REFERENTNI IZVORI

Opći izvori:

Hrvatska enciklopedija
Proleksis enciklopedija
Hrvatski jezični portal
Hrvatski obiteljski leksikon
Hrvatski biografski leksikon
Istarska enciklopedija

Toponimi:

Hrvatski egzonimi
Hrvatski UDK online

Prirodne znanosti:

Primijenjene i tehničke znanosti:

Medicinski leksikon
Hrvatska tehnička enciklopedija - Portal hrvatske tehničke baštine

ULOGA AGENTA U ODNOSU DJELO-AGENT

NAZIV ULOGE	DEFINICIJA ULOGE	OPSEG ULOGE	NAPOMENA
Agent čije ovlasti proizlaze iz djela	Agent (najčešće korporativno tijelo) čije se ovlasti, funkcije i odgovornosti temelje na djelu		
Autor	<i>Vidi Stvaratelj</i>		
Navodni stvaratelj	Agent čija je stvaralačka uloga u nastanku djela pogrešna, lažna ili izmišljena		
Nositelj prava intelektualnog vlasništva	Agent koji nad djelom uživa imovinska autorska prava ili pravo industrijskog vlasništva (patent, oznaka izvornosti itd.)		
Pretpostavljeni stvaratelj	Agent kojega se opravdano smatra stvarateljem djela, ali njegova stvaralačka uloga nije pouzdano utvrđena ili dokazana		

Hvala na pažnji!

j.balog@hismus.hr